

Львівський державний університет внутрішніх справ

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА
ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЛОЧИНІВ,
ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ
ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ
ТА ЗЛОЧИННИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

*Посібник
для підрозділів Національної поліції
у схемах*

Львів
2019

УДК 343(477)
К82

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Львівського державного університету внутрішніх справ
(протокол від 30 жовтня 2019 р. № 3)

Рецензенти:

В. М. Бурдін, доктор юридичних наук, професор
(Львівський національний університет імені Івана Франка);

Т. С. Коханюк, кандидат юридичних наук, доцент
(Львівський державний університет внутрішніх справ)

Газдайка-Василишин І. Б., Луцький Т. М., Сабанюк Т. Р.

К82 Кримінально-правова характеристика злочинів, що вчиняються організованими групами та злочинними організаціями: посібник для підрозділів Національної поліції у схемах. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 20 с.

Навчальний посібник підготовлено для працівників підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України. На основі чинного Кримінального кодексу України і сучасних наукових позицій схематично подано кримінально-правову характеристику злочинів проти громадської безпеки; злочинів проти власності, що вчиняються злочинними угрупованнями.

Рекомендовано також для здобувачів вищої освіти юридичних факультетів закладів вищої освіти України та науково-педагогічних працівників.

Ключові поняття: кримінально-правова характеристика, організована злочинність; злочини проти власності

This guide has been prepared for the criminal police units of the National Police of Ukraine. It outlines, on the basis of the current Criminal Code of Ukraine and modern scientific positions, the criminal-law characterization of crimes against public security; crimes against property perpetrated by criminal groups.

It is also recommended for applicants for higher education of law faculties of higher education institutions of Ukraine and scientific and pedagogical staff.

Key concepts: criminal characteristics, organized crime; crimes against property.

УДК 343(477)

© Газдайка-Василишин І. Б., Луцький Т. М.,
Сабанюк Т. Р., 2019

© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2019

ВСТУП

Організована злочинність є одним із найскладніших та найнебезпечніших видів злочинності. Протидія організованій злочинності на сучасному етапі, є надзвичайно гострою проблемою. Ефективне вирішення цієї проблеми, зокрема, залежить і від вдалої роботи правоохоронних органів із виявлення та розслідування злочинів, які вчиняються організованими групами та злочинними організаціями. Обов'язковою умовою такої діяльності є знання кримінально-правових норм, які встановлюють відповідальність за ці злочини, тлумачення таких норм, а також вміння розмежовувати ці злочини один від одного та від інших злочинів.

Згідно ст. 1 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», під організованою злочинністю розуміють сукупність злочинів, що вчиняються у зв'язку зі створенням та діяльністю організованих злочинних угруповань. Види та ознаки цих злочинів, а також кримінально-правові заходи щодо осіб, які вчинили такі злочини, встановлюються Кримінальним кодексом України (далі – КК України).

Першочергово – це низка кримінально-правових норм, що містяться у розділі ІХ КК України «Злочини проти громадської безпеки», які спрямовані на протидію злочинній діяльності організованих угруповань (ст.ст. 255, 256, 257, 258-3, 260 КК України). Їхня кримінально-правова характеристика подана у першому розділі цього посібника.

Окрім цього, вчинення злочину організованою групою є кваліфікуючою ознакою у цілій низці норм КК України. Найпоширенішими серед злочинів, які

вчиняються членами організованих злочинних угруповань, є злочини проти власності. Тому у другому розділі цього посібника подано кримінально-правову характеристику злочинів проти власності, кваліфікуючою ознакою яких є їх вчинення організованою групою.

Посібник підготовлений для працівників Управління стратегічних розробок і аналізу Національної поліції України. Метою цього посібника є схематична кримінально-правова характеристика тих складів злочинів, які вчиняються організованими групами та злочинними організаціями.

1. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ ТА ЗЛОЧИННИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

1.1. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СТВОРЕННЯ ЗЛОЧИННОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ (ст. 255 КК УКРАЇНИ)

Стаття 255. Створення злочинної організації

1. Створення злочинної організації з метою вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину, а також керівництво такою організацією або участь у ній, або участь у злочинах, вчинюваних такою організацією, а також організація, керівництво чи сприяння зустрічі (сходці) представників злочинних організацій або організованих груп для розроблення планів і умов спільного вчинення злочинів, матеріального забезпечення злочинної діяльності чи координації дій об'єднань злочинних організацій або організованих груп.

ОБ'ЄКТ

громадська безпека
в частині охорони особи,
суспільства і держави
від діяльності
злочинних організацій.

СУБ'ЄКТ

загальний – фізична осудна особа, яка на момент вчинення злочину досягла 16-річного віку. Особа віком від 14 до 16 років може нести відповідальність лише за окремі злочини, вчинені у складі такої організації (наприклад, за крадіжку, грабіж, розбій, заподіяння тяжкого, чи середньої тяжкості тілесного ушкодження).

СКЛАД ЗЛОЧИНУ

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

характеризується: діями:

- 1) створення злочинної організації;
- 2) керівництво злочинною організацією;
- 3) участь у злочинній організації;
- 4) участь у злочинах, вчинюваних такою організацією;
- 5) організація, керівництво чи сприяння зустрічі (сходці) представників злочинних організацій або організованих груп для розроблення планів і умов спільного вчинення злочинів, матеріального забезпечення злочинної діяльності чи координації дій об'єднань злочинних організацій або організованих груп.

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

характеризується
виною у формі
прямого умислу.

Спеціальна підстава звільнення від кримінальної відповідальності

Звільняється від кримінальної відповідальності особа, крім організатора або керівника злочинної організації, за вчинення злочину, передбаченого ч. 1 цієї статті, якщо вона добровільно заявила про створення злочинної організації або участь у ній та активно сприяла її розкриттю.

1.

Утворення (створення) організованої групи чи злочинної організації варто розуміти як сукупність дій з організації (формування, заснування) стійкого злочинного об'єднання для заняття злочинною діяльністю. Зазначені дії за своїм змістом близькі до дій з організації злочину і охоплюють підшукування співучасників, об'єднання їхніх зусиль, детальний розподіл між ними обов'язків, складення плану, визначення способів його виконання. Проте основною метою організатора такої групи (організації) є утворення стійкого об'єднання осіб для заняття злочинною діяльністю, забезпечення взаємозв'язку між діями всіх учасників останнього, упорядкування взаємодії його структурних частин.

2.

Керування організованою групою або злочинною організацією полягає у вчиненні сукупності дій, спрямованих на управління їх функціонуванням як стійких об'єднань осіб (забезпечення існування, відповідного рівня організованості, дотримання загальних правил поведінки і дисципліни; вербування нових учасників, розподіл або перерозподіл між ними функціональних обов'язків; планування конкретних злочинів і злочинної діяльності загалом; організація заходів щодо прикриття останньої; вдосконалення структури об'єднання) та здійснення ними злочинної діяльності (визначення її мети і напрямів, конкретних завдань об'єднання, його структурних частин або окремих учасників, координація їхніх дій; ініціювання здійснення певного виду злочинної діяльності чи вчинення конкретних злочинів тощо).

3.

Забезпечення фінансування злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації може полягати і в організації постачання їй коштів іншими особами, і в безпосередньому його здійсненні. У такий спосіб кошти можуть спрямовуватись на фінансування витрат, пов'язаних як із функціонуванням організованої групи чи злочинної організації (придбання автотехнічних засобів, зброї чи іншого майна, оренда приміщення, виплата коштів членам цих об'єднань за виконання ними відповідних функцій, а також винагороди виконавцям та іншим співучасникам злочинів, підкуп представників влади, здійснення розвідувальних заходів, вкладання коштів у незаконну підприємницьку діяльність тощо), так і зі вчиненням конкретного злочину.

4.

Злочинну організацію слід вважати утвореною (створеною), якщо після досягнення особами згоди щодо вчинення першого тяжкого чи особливо тяжкого злочину, але до його закінчення об'єднання набуло всіх обов'язкових ознак такої організації. Водночас не має значення, передувала набуттю об'єднанням ознак злочинної організації стадія його існування як організованої групи чи зазначена організація була одразу створена як така.

Якщо перший, а також наступні злочини були вчинені до набуття об'єднанням усіх обов'язкових ознак злочинної організації, ці злочини за наявності до того підстав необхідно кваліфікувати як такі, що вчинені організованою групою.

5.

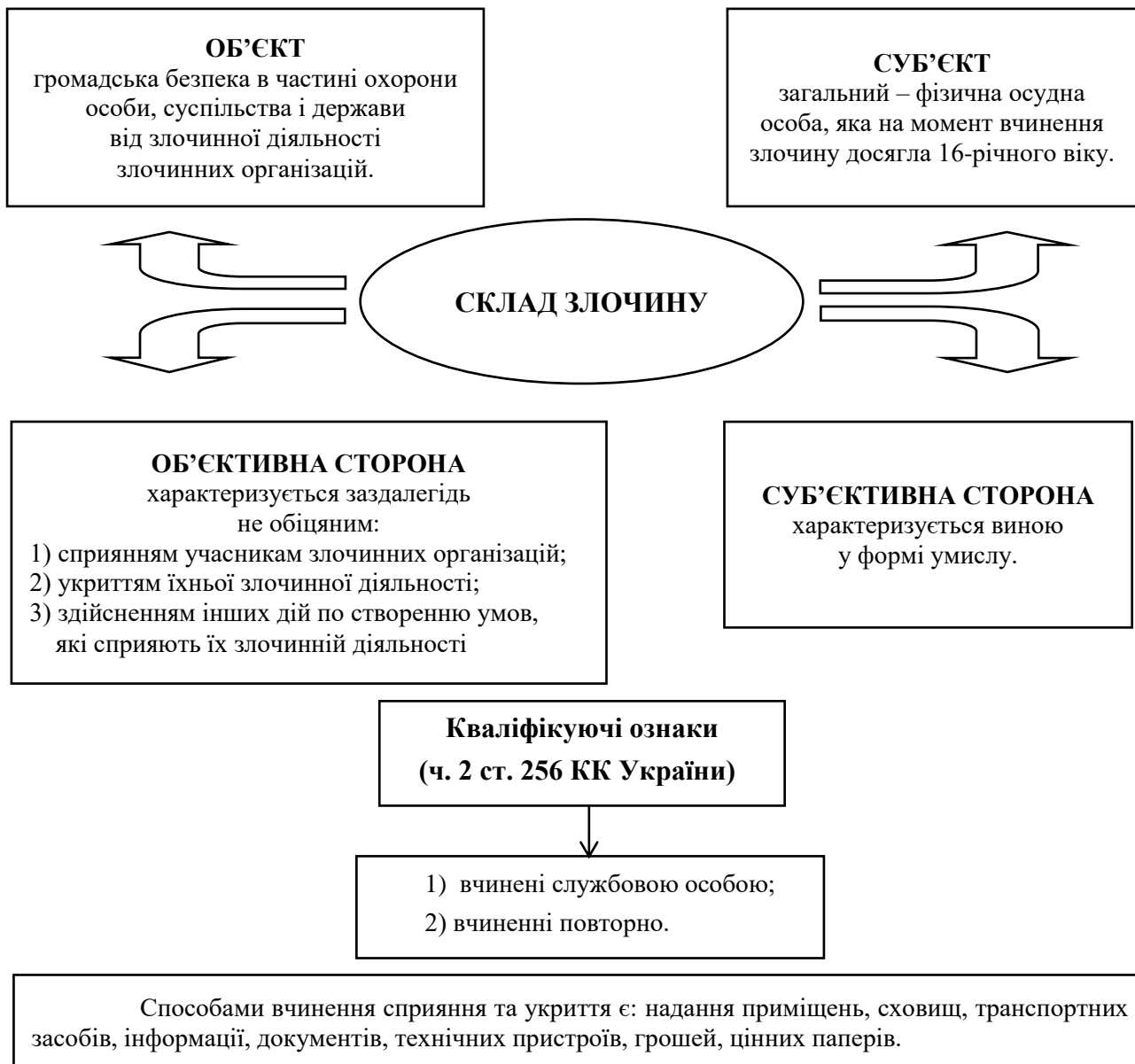
Вступ особи до організованої групи чи злочинної організації (участь у ній) означає надання цією особою згоди на участь у такому об'єднанні за умови, що вона усвідомлювала факт його існування і підтвердила певними діями реальність своїх намірів.

6.

Злочинами визнаються і створення злочинної організації, і вступ до неї, незалежно від того, чи розпочали її учасники вчинювати конкретні злочини. Тому злочини, вчинені у складі злочинної організації, належить самостійно кваліфікувати за відповідними нормами за сукупністю з нормою, яка передбачає відповідальність за створення такої організації, участь у ній чи у вчинюваних нею злочинах (ч. 1 ст. 255 КК).

1.2. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СПРИЯННЯ УЧАСНИКАМ ЗЛОЧИННИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА УКРИТТЯ ЇХ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ст. 256 КК УКРАЇНИ)

Стаття 256. Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності
1. Заздалегідь не обіцяне сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності шляхом надання приміщень, сховищ, транспортних засобів, інформації, документів, технічних пристроїв, грошей, цінних паперів, а також заздалегідь не обіцяне здійснення інших дій по створенню умов, які сприяють їх злочинній діяльності.

Сприяння учасникам злочинних організацій – це допомога організації загалом, її підрозділам чи окремим учасникам, призначена для забезпечення існування і розвитку організації, можливості реалізації злочинних намірів, які вони ставлять перед собою.

Це сприяння не стосується вчинення конкретних посягань, що їх здійснює злочинна організація, – така допомога означає співучасть у відповідних злочинах.

Укриття злочинної діяльності учасників злочинних організацій полягає у переховуванні: організаторів, керівників і рядових учасників злочинної організації; осіб, які не будучи членами злочинної організації, виступають співучасниками вчинених нею злочинів; знарядь чи засобів вчинення злочинів, інших предметів, пристосованих для забезпечення діяльності всієї організації чи для вчинення окремих посягань; предметів, здобутих внаслідок злочинної діяльності організації тощо.

Заздалегідь не обіцяне сприяння учасникам злочинних організацій є тоді, коли про його подальше надання не повідомлялося до моменту створення організації. Тобто, сприяння надається вже наявній організації, виникнення якої ним не зумовлене. Інакше таке сприяння становить пособництво злочину, передбаченому ст. 255 КК України.

Здійснення інших дій, які сприяють злочинній діяльності учасників злочинних організацій – це будь-які дії, які можуть полягати, наприклад, у створенні перешкод для представників влади, що ведуть боротьбу з діяльністю організації, наданні учасникам злочинних організацій інших засобів здійснення злочинної діяльності тощо.

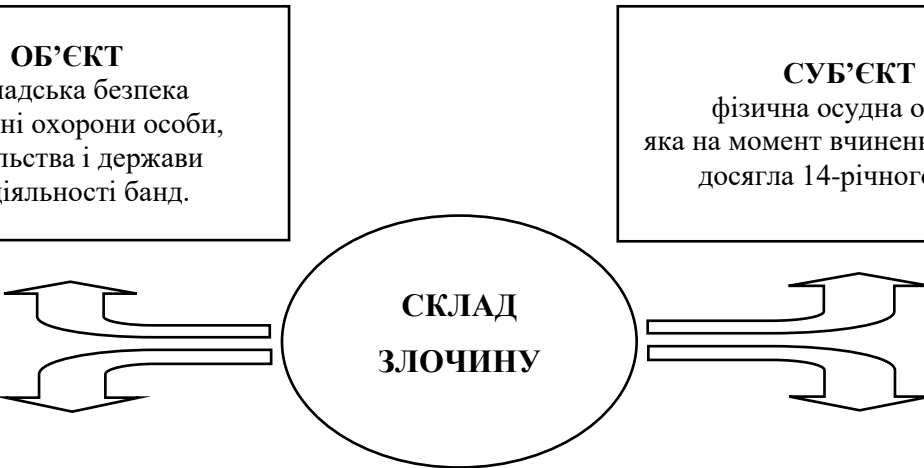
Службовими особами є особи, які постійно, тимчасово чи за спеціальним повноваженням здійснюють функції представників влади чи місцевого самоврядування, а також постійно чи тимчасово обіймають в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах чи організаціях посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій, або виконують такі функції за спеціальним повноваженням, яким особа наділяється повноважним органом державної влади, органом місцевого самоврядування, центральним органом державного управління із спеціальним статусом, повноважним органом чи повноважною службовою особою підприємства, установи, організації, судом або законом.

Службовими особами також визнаються посадові особи іноземних держав (особи, які обіймають посади в законодавчому, виконавчому або судовому органі іноземної держави, зокрема присяжні засідателі, інші особи, які здійснюють функції держави для іноземної держави, зокрема для державного органу або державного підприємства), іноземні третейські судді, особи, уповноважені вирішувати цивільні, комерційні або трудові спори в іноземних державах у порядку, альтернативному судовому, посадові особи міжнародних організацій (працівники міжнародної організації чи будь-які інші особи, уповноважені такою організацією діяти від її імені), а також члени міжнародних парламентських асамблей, учасником яких є Україна, та судді і посадові особи міжнародних судів.

1.3. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА БАНДИТИЗМУ (ст. 257 КК УКРАЇНИ)

Стаття 257. Бандитизм

Організація озброєної банди з метою нападу на підприємства, установи, організації чи на окремих осіб, а також участь у такій банді або у вчинюваному нею нападі.

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

полягає у вчиненні однієї з таких дій:

- 1) організація банди;
- 2) участь у банді;
- 3) участь у нападі, вчинюваному бандою.

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

характеризується умисною формою
вини, а також **спеціальною метою** –
здійснення нападів
на підприємства,
установи, організації
чи на окремих громадян.

Бандою необхідно визнавати озброєну організовану групу або злочинну організацію, яка попередньо створена з метою вчинення декількох нападів на підприємства, установи, організації чи на окремих осіб або одного такого нападу, який потребує ретельної довготривалої підготовки.

Банду слід вважати створеною з моменту досягнення її учасниками згоди щодо вчинення першого нападу за наявності планів щодо подальшої спільної злочинної діяльності такого ж характеру та за умови, що об'єднання набуло всіх обов'язкових ознак банди. Водночас не має значення, передувала створенню банди стадія існування об'єднання як організованої групи або злочинної організації чи банда одразу була створена як така.

Якщо перший, а також наступні злочини були вчинені до набуття об'єднанням усіх обов'язкових ознак банди, ці злочини за наявності до того підстав необхідно визнавати такими, що вчинені організованою групою чи злочинною організацією.

Оскільки ст. 257 КК України передбачено відповідальність за організацію банди, а не за організаційну діяльність щодо її створення, дії обвинувачених можна кваліфікувати як закінчений бандитизм лише у випадках, коли банду дійсно було організовано. Організаційна ж діяльність, яка не дала такого результату, може розцінюватись як замах на бандитизм.

Обов'язковими ознаками організації банди є мета цієї діяльності – вчинення нападів та озброєність її учасників або хоча б одного з них (в останньому випадку інші учасники мають знати про це й усвідомлювати можливість застосування зброї під час нападів). Організація такого об'єднання утворює склад бандитизму незалежно від того, чи встигли його учасники здійснити хоча б один із запланованих нападів.

Організацією озброєної банди належить визнавати створення як організованої групи чи злочинної організації, що вже озброєні, але ще не вчинили нападів, так і таких стійких об'єднань, які, щоб дістати зброю, вчиняють напади на військовослужбовців, працівників правоохоронних органів тощо. Уже в момент нападу з метою заволодіння зброєю ці об'єднання стають бандою, оскільки в такий спосіб її члени озброюються.

Участь в озброєній банді варто розуміти не тільки як безпосереднє здійснення нападів, а й як сам факт вступу особи до неї чи вчинення будь-яких дій, спрямованих на створення сприятливих умов для її функціонування (надання транспорту, приміщень, здійснення фінансування та матеріально-технічного забезпечення, постачання зброї, підшукування об'єктів для нападу, зберігання зброї, злочинно набутого майна, коштів тощо). Проте в будь-якому разі участь у банді (як форма бандитизму) обов'язково передбачає членство особи в цьому об'єднанні, яке набувається шляхом вступу до останнього. Вчинення зазначених дій особою, яка не є учасником банди, належить розцінювати як пособництво у бандитизмі.

Нападом озброєної банди є дії, спрямовані на досягнення злочинного результату шляхом застосування насильства до потерпілого чи створення загрози його застосування. Такий напад вважається здійсненим і в тих випадках, коли члени банди не застосовували зброї, яка перебувала в їх розпорядженні.

Участь у вчинюваному бандою нападі може брати й особа, яка не входить до її складу. Проте дії такої особи можна кваліфікувати за ст. 257 КК України лише тоді, коли вона усвідомлювала, що є учасником нападу, який вчинює банда.

Якщо ж зазначена особа не брала безпосередньої участі у нападі, а лише якимось чином сприяла в його вчиненні, її дії слід вважати пособництвом. Особи, які не були учасниками банди і не усвідомлювали факту її існування, але в будь-який спосіб сприяли у вчиненні нею нападу, несуть відповідальність за злочин, що охоплювався їхнім умислом.

1.4. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СТВОРЕННЯ ТЕРОРИСТИЧНОЇ ГРУПИ ЧИ ТЕРОРИСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ (ст. 258³ КК УКРАЇНИ)

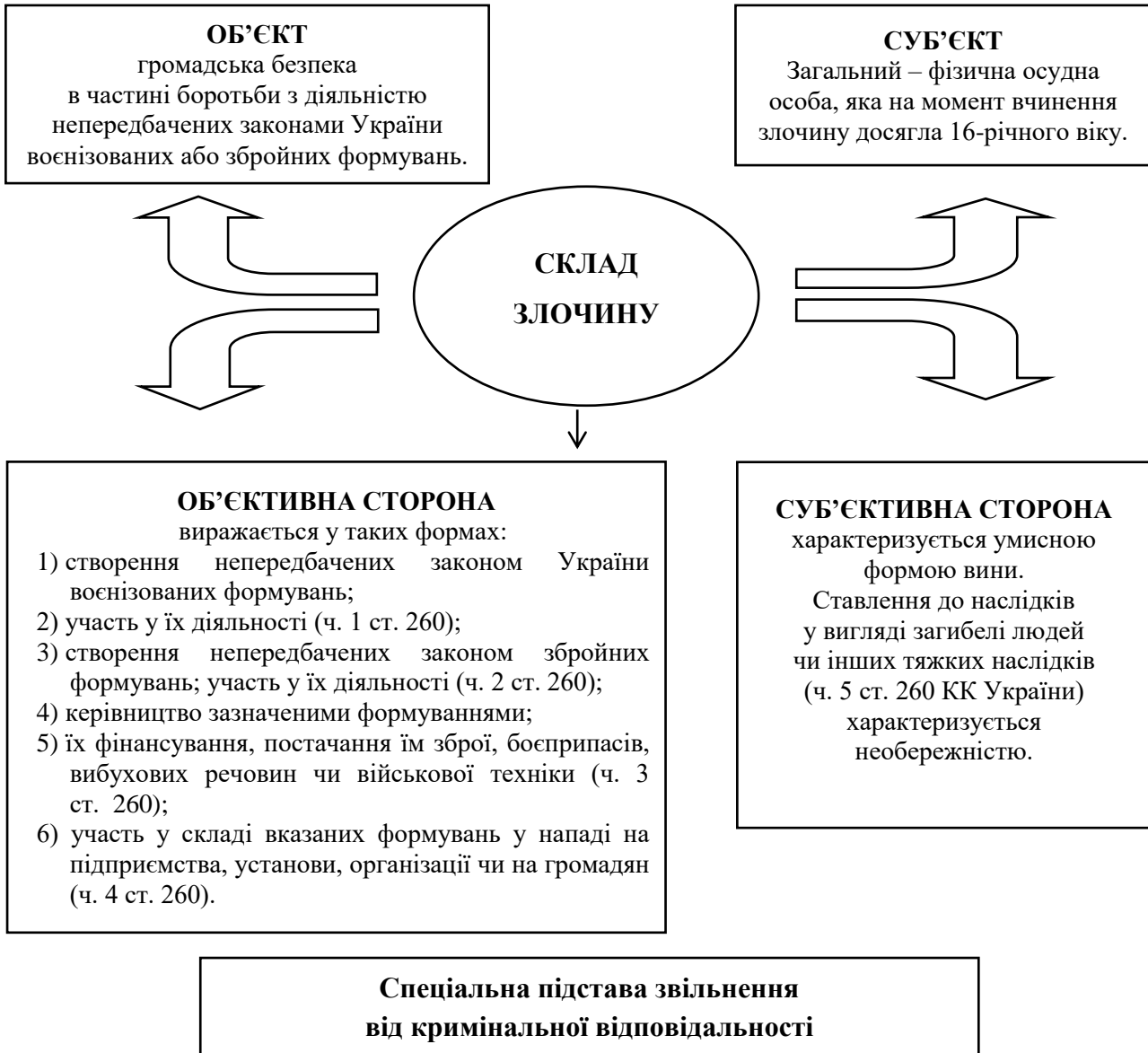
Стаття 258³. Створення терористичної групи чи терористичної організації

1. Створення терористичної групи чи терористичної організації, керівництво такою групою чи організацією або участь у ній, а так само організаційне чи інше сприяння створенню або діяльності терористичної групи чи терористичної організації.

1.5. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СТВОРЕННЯ НЕ ПЕРЕДБАЧЕНИХ ЗАКОНОМ ВОЄНІЗОВАНИХ АБО ЗБРОЙНИХ ФОРМУВАНЬ (ст. 260 КК УКРАЇНИ)

Стаття 260. Створення не передбачених законами України воєнізованих формувань або участь у їх діяльності (ч. 1); Створення не передбачених законом збройних формувань або участь у їх діяльності (ч. 2).

Звільняється від кримінальної відповідальності за цією статтею особа, яка перебувала в складі зазначених у цій статті формувань, за дії, передбачені чч. 1, 2 цієї статті, якщо вона добровільно вийшла з такого формування і повідомила про його існування органи державної влади чи органи місцевого самоврядування.

ПРИМІТКА.

1. Під воєнізованими варто розуміти формування, які мають організаційну структуру військового типу, а саме: єдиноначальність, підпорядкованість та дисципліну, і в яких проводиться військова або стройова чи фізична підготовка.

2. Під збройними формуваннями варто розуміти воєнізовані групи, які незаконно мають на озброєнні придатну для використання вогнепальну, вибухову чи іншу зброю.

Під загибеллю людей варто розуміти смерть двох або більше осіб.

Під іншими тяжкими наслідками розуміються наслідки у вигляді смерті одного потерпілого, заподіяння хоча б одній особі тяжкого тілесного ушкодження, середньої тяжкості тілесних ушкоджень двом і більше особам, спричинення великої матеріальної шкоди.

У ч. 6 ст. 260 КК України не передбачено звільнення від кримінальної відповідальності осіб, які керували воєнізованими або збройними формуваннями, займалися їх фінансуванням або постачанням зброї, боєприпасів, вибухових речовин чи військової техніки, а також брали участь у складі таких формувань, у нападі на підприємства, установи, організації чи на громадян.

Вчинення у складі передбачених ст. 260 КК України формувань розбою, умисного вбивства за кваліфікуючих ознак – кваліфікується за сукупністю з відповідними статтями Особливої частини КК України.

2. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ, КВАЛІФІКУЮЧОЮ ОЗНАКОЮ ЯКИХ Є ЇХ ВЧИНЕННЯ ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ

2.1. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА КРАДІЖКИ (ст. 185 КК УКРАЇНИ)

Стаття 185. Крадіжка

Таємне викрадення чужого майна (крадіжка).

ОБ'ЄКТ

суспільні відносини у сфері власності.
Предметом злочину є чуже майно.

СУБ'ЄКТ

загальний – фізична осудна
особа, яка на момент вчинення
злочину досягла 14-річного віку.

СКЛАД ЗЛОЧИНУ

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

характеризується:

- 1) дією – таємним викраденням чужого майна;
- 2) наслідком у виді заподіяння майнової шкоди;
- 3) причинним зв'язком між діянням і наслідком.

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

характеризується виною
у формі прямого умислу
та корисливим мотивом.

Кваліфікуючі ознаки крадіжки (ч. 2 ст. 121 КК України)

- 1) крадіжка, вчинена повторно;
- 2) крадіжка вчинена за попередньою змовою групою осіб.

Особливо кваліфікуючі ознаки крадіжки

- 1) крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище;
- 2) крадіжка, що завдала значної шкоди потерпілому,
- 3) крадіжка, вчинена у великих розмірах;
- 4) крадіжка, вчинена в особливо великих розмірах;
- 5) крадіжка, вчинена організованою групою,

ПРИМІТКА.

1. У ст.ст. 185, 186 та 189–191 повторним визнається злочин, вчинений особою, яка раніше вчинила будь-який із злочинів, передбачених цими статтями або ст.ст. 187, 262 цього Кодексу.

2. У ст.ст. 185, 186, 189 та 190 цього Кодексу значна шкода визнається із врахуванням матеріального становища потерпілого та якщо йому спричинені збитки на суму від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

3. У ст.ст. 185–191, 194 цього Кодексу у великих розмірах визнається злочин, що вчинений однією особою чи групою осіб на суму, яка в двісті п'ятдесят і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян на момент вчинення злочину.

4. У ст.ст. 185–187 та 189–191, 194 цього Кодексу в особливо великих розмірах визнається злочин, що вчинений однією особою чи групою осіб на суму, яка в шістсот і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян на момент вчинення злочину.

2.2. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРАБЕЖУ (ст. 186 КК УКРАЇНИ)

Стаття 186. Грабіж

Відкрите викрадення чужого майна (грабіж).

ОБ'ЄКТ

суспільні відносини у сфері власності.
Предметом злочину є чуже майно.

СУБ'ЄКТ

загальний – фізична осудна особа,
яка на момент вчинення злочину досягла
14-річного віку.

СКЛАД ЗЛОЧИНУ

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

характеризується:

- 1) дією – відкритим викраденням чужого майна;
- 2) наслідком у виді заподіяння майнової шкоди;
- 3) причинним зв'язком між діянням і наслідком.

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

характеризується виною
у формі прямого умислу
та корисливим мотивом.

Кваліфікуючі ознаки грабежу (ч. 2 ст. 186 КК України)

- 1) поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого;
- 2) або з погрозою застосування такого насильства;
- 3) або вчинений повторно;
- 4) або за попередньою змовою групою осіб.

Особливо кваліфікуючі ознаки грабежу

- 1) поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище;
- 2) або що завдав значної шкоди потерпілому;
- 3) вчинений у великих розмірах;
- 4) вчинений в особливо великих розмірах;
- 5) або організованою групою.

2.3. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗБОЮ (ст. 187 КК УКРАЇНИ)

Стаття 187. Розбій

Напад з метою заволодіння чужим майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства (розбій).

ОБ'ЄКТ

суспільні відносини власності та суспільні відносини охорони життя та здоров'я.

СУБ'ЄКТ

загальний – фізична осудна особа, яка на момент вчинення злочину досягла 14-річного віку.

СКЛАД ЗЛОЧИНУ

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

характеризується нападом з метою заволодіння чужим майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства.

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

характеризується прямим умислом, корисливим мотивом та метою заволодіння чужим майном.

Кваліфікуючі ознаки розбою

- 1) вчинений за попередньою змовою групою осіб;
- 2) або особою, яка раніше вчинила розбій або бандитизм.

Особливо кваліфікуючі ознаки розбою

- 1) поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище;
- 2) спрямований на заволодіння майном у великих розмірах;
- 3) спрямований на заволодіння майном в особливо великих розмірах;
- 4) вчинений організованою групою;
- 5) поєднаний із заподіянням тяжких тілесних ушкоджень.

2.4. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИМАГАННЯ (ст. 189 КК УКРАЇНИ)

Стаття 189. Вимагання

Вимога передачі чужого майна чи права на майно або вчинення будь-яких дій майнового характеру з погрозою насильства над потерпілим чи його близькими родичами, обмеження прав, свобод або законних інтересів цих осіб, пошкодження чи знищення їхнього майна або майна, що перебуває в їхньому віданні чи під охороною, або розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі родичі бажають зберегти в таємниці (вимагання).

ОБ'ЄКТ

право власності, додатковими обов'язковими об'єктами є психічна та фізична недоторканність особи, її особиста свобода, здоров'я. Додатковим факультативним об'єктом злочину можуть бути честь, гідність, право на таємницю приватного життя та інші права громадян.

Предметом злочину є:

- 1) чуже майно;
- 2) право на майно;
- 3) інші дії майнового характеру.

СУБ'ЄКТ

загальний –
фізична осудна особа,
яка на момент
вчинення злочину
досягла 14-річного віку

СКЛАД ЗЛОЧИНУ

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

характеризується пред'явленням майнової вимоги з:

- а) погрозою насильства над потерпілим чи його близькими родичами;
- б) обмеженням прав, свобод або законних інтересів цих осіб;
- в) пошкодження чи знищення їхнього майна або майна, що перебуває в їхньому віданні чи під охороною;
- г) розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі родичі бажають зберегти в таємниці.

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

характеризується виною
у формі прямого умислу
та корисливим мотивом.

Кваліфікуючі ознаки вимагання

- 1) вчинене повторно;
- 2) за попередньою змовою групою осіб;
- 3) службовою особою з використанням свого службового становища;
- 4) з погрозою вбивства чи заподіяння тяжких тілесних ушкоджень;
- 5) з пошкодженням чи знищенням майна, або таке, що завдало значної шкоди потерпілому.

Особливо кваліфікуючі ознаки вимагання

- 1) поєднане з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, або таке, що завдало майнової шкоди у великих розмірах;
- 2) що завдало майнової шкоди в особливо великих розмірах, або вчинене організованою групою, або поєднане із заподіянням тяжкого тілесного ушкодження.

2.5. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ШАХРАЙСТВА (ст. 190 КК УКРАЇНИ)

Стаття 125. Шахрайство

Заволодіння чужим майном або придбання права на майно шляхом обману чи зловживання довірою (шахрайство).

ОБ'ЄКТ

право власності.
Предметом злочину є:
1) чуже майно;
2) право на майно.

СУБ'ЄКТ

загальний – фізична осудна особа,
яка на момент вчинення злочину
досягла 16-річного віку.

СКЛАД ЗЛОЧИНУ

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

характеризується:

- 1) діянням – будь-якою дією чи бездіяльністю, що полягає у заволодінні майном або придбанні права на майно шляхом обману чи зловживання довірою;
- 2) наслідком у вигляді заволодіння майном або придбанні права на майно;
- 3) причинним зв'язком між діянням і наслідком.

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

характеризується виною
у формі прямого умислу
та корисливим мотивом.

Кваліфікуючі ознаки шахрайства

- 1) вчинене повторно;
- 2) за попередньою змовою групою осіб;
- 3) що завдало значної шкоди потерпілому.

Особливо кваліфікуючі ознаки шахрайства

- 1) вчинене у великих розмірах;
- 2) шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки;
- 3) вчинене в особливо великих розмірах;

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ ТА ЗЛОЧИННИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ.....	5
1.1. Кримінально-правова характеристика створення злочинної організації.....	5
1.2. Кримінально-правова характеристика сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності.....	7
1.3. Кримінально-правова характеристика бандитизму.....	9
1.4. Кримінально-правова характеристика створення терористичної групи чи терористичної організації.....	11
1.5. Кримінально-правова характеристика створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань.....	12
2. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ, КВАЛІФІКУЮЧОЮ ОЗНАКОЮ ЯКИХ Є ЇХ ВЧИНЕННЯ ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ.....	14
2.1. Кримінально-правова характеристика крадіжки.....	14
2.2. Кримінально-правова характеристика грабежу.....	16
2.3. Кримінально-правова характеристика розбою.....	17
2.4. Кримінально-правова характеристика вимагання.....	18
2.5. Кримінально-правова характеристика шахрайства.....	19